

Quy hoạch thực hiện vùng Đồng bằng sông Hồng: Cần "thông thoáng về chính sách, thông suốt về hạ tầng và thông minh về quản trị"

16:22 17/08/2024

Thủ tướng Phạm Minh Chính đề nghị vùng Đồng bằng sông Hồng thực hiện "5 tiên phong" trong phát triển.

Sáng 17/8, tại Hà Nội, Thủ tướng Phạm Minh Chính, Chủ tịch Hội đồng điều phối vùng Đồng bằng sông Hồng (ĐBSH) chủ trì Hội nghị lần thứ tư của Hội đồng.

Các đại biểu thảo luận về các nhiệm vụ ưu tiên triển khai thực hiện quy hoạch, đánh giá khó khăn, thách thức, vướng mắc để xác định phương hướng, giải pháp khắc phục, triển khai hiệu quả Quy hoạch vùng. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Cùng tham dự Hội nghị có các đồng chí: Bùi Thị Minh Hoài, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy Hà Nội; các Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà, Lê Thành Long; các thành viên Hội đồng, lãnh đạo các bộ, ngành, cơ quan Trung ương, địa phương

vùng ĐBSH.

Tại Hội nghị, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (KH&ĐT) báo cáo tình hình triển khai hoạt động của Hội đồng điều phối vùng ĐBSH năm 2024; Bộ Tài chính báo cáo tình hình triển khai nhiệm vụ xây dựng cơ chế, chính sách về tài chính, ngân sách, cho phép các địa phương được sử dụng ngân sách địa phương để đầu tư các dự án vùng, liên vùng; Bộ Công Thương báo cáo về tình hình triển khai thực hiện đề án phát triển cụm liên kết ngành công nghiệp – chế biến, tiêu thụ sản phẩm nông, lâm nghiệp, thủy sản trên địa bàn vùng ĐBSH; Bộ Văn hóa-Thể thao và Du lịch báo cáo tình hình triển khai thực hiện Đề án xây dựng các sản phẩm, dịch vụ văn hóa đặc trưng của nền văn minh sông Hồng, nhiệm vụ xây dựng cơ chế, chính sách riêng cho các địa phương có di sản thế giới.

Về phía địa phương, UBND TP. Hà Nội báo cáo đề xuất phương án hoàn thiện mạng lưới đường sắt đô thị TP. Hà Nội, tỉnh Hà Nam báo cáo tình hình triển khai thực hiện Đề án đầu tư phát triển Khu công nghệ cao Hà Nam, tỉnh Ninh Bình báo cáo tình hình triển khai thực hiện Đề án xây dựng cơ chế, chính sách bảo tồn và phát huy giá trị cố đô Hoa Lư...

Các đại biểu đã tập trung rà soát các công việc, nhiệm vụ ưu tiên triển khai thực hiện quy hoạch, đánh giá khó khăn, thách thức, vướng mắc để xác định phương hướng, giải pháp khắc phục, triển khai hiệu quả Quy hoạch vùng với mục tiêu đưa KT-XH vùng ĐBSH tiếp tục phát triển nhanh, toàn diện, chất lượng và bền vững.

Thủ tướng cho biết Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng lúc sinh thời luôn đau đáu về sự phát triển của các vùng; luôn nhắc nhở, chỉ đạo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về liên kết, phát triển các vùng. Nhiệm kỳ này, Bộ Chính trị đã ban hành 6 nghị quyết về các vùng và Chính phủ có các chương trình hành động, thành lập các hội đồng vùng. Vừa qua, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tiếp tục trao đổi, chỉ đạo Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh phát triển, liên kết các vùng theo các nghị quyết của Bộ Chính trị.

Thủ tướng nhấn mạnh, vùng ĐBSH có vị trí rất quan trọng, là địa bàn chiến lược đặc biệt quan trọng về chính trị, kinh tế, văn hoá, quốc phòng, an ninh, chủ quyền biển đảo, đối ngoại, là cửa ngõ phía bắc của đất nước, là cầu nối quan trọng trong giao lưu kinh tế, văn hoá quốc tế và là vùng đất có tiềm năng phát triển rất lớn, là cửa ngõ của ASEAN vào Trung Quốc.

Thủ tướng chỉ rõ một số tồn tại, hạn chế, khó khăn, thách thức như: Chất lượng tăng trưởng kinh tế chưa thực sự bền vững, chưa tương xứng với tiềm năng, thế mạnh; khả năng chống chịu và ứng phó trước các yếu tố tiêu cực từ bên ngoài

chưa cao.

Khoa học công nghệ chưa thật sự là động lực thúc đẩy phát triển KT-XH. Chưa hình thành được nhiều doanh nghiệp lớn, làm chủ công nghệ ở các lĩnh vực như trí tuệ nhân tạo, sản xuất chip, chất bán dẫn... Chất lượng nguồn nhân lực chưa đáp ứng yêu cầu.

Thủ tướng đề nghị vùng ĐBSH thực hiện "5 tiên phong". Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Các nội dung liên kết vùng quan trọng (như: Liên kết trong hạ tầng giao thông liên vùng và khu vực, nhất là đường sắt; liên kết đầu tư phát triển; khả năng kết nối, tích hợp kinh tế tỉnh, thành phố vào chuỗi giá trị toàn cầu) còn hạn chế.

Hỗ trợ các doanh nghiệp chưa đáp ứng yêu cầu, nhất là trong việc hình thành cụm liên kết ngành; liên kết trong đào tạo và sử dụng lao động; xây dựng cơ sở dữ liệu hệ thống thông tin, hợp tác thu hút đầu tư, xử lý môi trường các đô thị và cấp vùng...

An sinh xã hội, phúc lợi xã hội có nhiều tiến bộ nhưng chưa tạo được chuyển biến mạnh mẽ, chưa đồng đều.

Thủ tướng nêu rõ, từ Hội nghị lần thứ ba (ngày 9/5/2024) đến nay, đã hoàn thành thêm 3 nhiệm vụ là: Luật Thủ đô sửa đổi; hoàn thành quy hoạch mạng lưới cơ sở y tế thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050; Kế hoạch điều phối vùng năm 2024 của Hội đồng điều phối vùng.

5 nhiệm vụ đã hoàn thành dự thảo và đã xin ý kiến các bộ, địa phương liên quan: Báo cáo rà soát các cơ chế, chính sách hiện hành để điều chỉnh, bổ sung cơ chế, chính sách đặc thù về phát triển 6 vùng KT-XH; Đề án phát triển cụm liên kết ngành công nghiệp sản xuất - chế biến và tiêu thụ sản phẩm nông, lâm nghiệp, thủy hải sản và thực phẩm vùng ĐBSH; Đề án xây dựng cơ chế, chính sách phát triển các ngành công nghiệp mới cho vùng ĐBSH; hoàn thiện quy hoạch hệ thống đô thị và nông thôn quốc gia, phát triển đồng bộ kết cấu hạ tầng nông nghiệp, nông thôn; Kế hoạch thực hiện quy hoạch vùng ĐBSH.

Dự án Đầu tư xây dựng cầu Bến Rừng nối huyện Thủy Nguyên, thành phố Hải Phòng và thị xã Quảng Yên, tỉnh Quảng Ninh đã hoàn thành thông xe và đưa vào sử dụng từ ngày 17/7/2024, góp phần tạo hệ thống kết nối giao thông liên vùng, kết nối Hải Phòng - Quảng Ninh, nâng cao năng lực phục vụ giao thông, đáp ứng nhu cầu vận tải.

Định hướng thời gian tới, về quan điểm triển khai quy hoạch và phát triển KT-XH vùng ĐBSH, Thủ tướng yêu cầu tiếp tục quán triệt và triển khai hiệu quả chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nhất là Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng.

Điều hành phải linh hoạt, hiệu quả trên cơ sở thực tiễn, xuất phát từ thực tiễn, tôn trọng thực tiễn, lấy thực tiễn làm thước đo. Coi con người là trung tâm, chủ thể và nguồn lực, động lực của sự phát triển. Triển khai Quy hoạch và phát triển vùng phải đáp ứng nhu cầu, nguyện vọng chính đáng của người dân, doanh nghiệp.

Tuân thủ nghiêm và triển khai đồng bộ quy hoạch; phù hợp với quy hoạch tổng thể quốc gia, ngành, lĩnh vực, vùng, địa phương. Phát huy mạnh mẽ dân chủ, trí tuệ tập thể; tổ chức thực hiện quy hoạch khoa học, bài bản, có trọng tâm, trọng điểm.

Bảo đảm an ninh năng lượng, an ninh lương thực; kết hợp chặt chẽ giữa phát triển KT-XH với bảo đảm quốc phòng, an ninh biên giới, vùng biển và hải đảo; giữ vững ổn định chính trị và trật tự an toàn xã hội.

Đồng chí Bùi Thị Minh Hoài, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy Hà Nội phát biểu tại Hội nghị. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Huy động và sử dụng hiệu quả mọi nguồn lực; kết hợp hài hòa, hiệu quả giữa nguồn lực bên trong và nguồn lực bên ngoài, Trung ương và địa phương, Nhà nước và xã hội. Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, đi đôi với phân bổ nguồn lực và tăng cường kiểm tra, giám sát, kiểm soát quyền lực.

Làm mới các động lực tăng trưởng truyền thống và thúc đẩy các động lực tăng trưởng mới; phát triển kinh tế theo chiều sâu theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa, ứng dụng mạnh mẽ khoa học công nghệ, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, kinh tế tuần hoàn, kinh tế chia sẻ. Phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng đồng bộ, hiện đại gắn với tổ chức không gian hợp lý, hiệu quả, thống nhất, liên kết nội vùng, liên vùng, khu vực và quốc tế.

Đặc biệt, Thủ tướng đề nghị vùng ĐBSH thực hiện "5 tiên phong" gồm: Thứ nhất, tiên phong trong đổi mới sáng tạo, ứng dụng khoa học công nghệ và thành quả cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, phát triển kinh tế số, kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, kinh tế chia sẻ, kinh tế tri thức, kinh tế ban đêm.

Thứ hai, tiên phong trong cải cách hành chính, phân cấp phân quyền đi đôi với phân bổ nguồn lực, nâng cao năng lực thực thi và tăng cường kiểm tra, giám sát.

Thứ ba, tiên phong lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm phục vụ, cắt giảm thủ tục hành chính rườm rà, phiền phức, làm ảnh hưởng và làm tăng chi

phí tuân thủ với người dân và doanh nghiệp; đẩy mạnh thực hiện Đề án 06 theo chỉ đạo của Chính phủ.

Thứ tư, tiên phong trong huy động mọi nguồn lực xã hội, nhất là qua hợp tác công tư để phát triển nhanh và bền vững.

Thứ năm, tiên phong trong thực hiện chính sách an sinh xã hội, bảo đảm công bằng, tiến bộ xã hội, bảo vệ môi trường, không hy sinh tiến bộ, công bằng, an sinh xã hội và môi trường để chạy theo tăng trưởng đơn thuần, không để ai bị bỏ lại phía sau.

Về nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm, Thủ tướng yêu cầu các bộ, ngành, cơ quan, địa phương rà soát lại các mục tiêu, nhiệm vụ đã đề ra theo Nghị quyết Đại hội XIII, Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, các nghị quyết, kết luận của Trung ương, Quốc hội, Chính phủ, xác định các mục tiêu sẽ đạt được, chưa đạt và khó đạt để có giải pháp phù hợp, phân công công việc rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ sản phẩm, rõ kết quả.

Lãnh đạo UBND TP. Hải Phòng báo cáo tại Hội nghị. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Cùng với đó, khẩn trương xây dựng Kế hoạch thực hiện quy hoạch vùng trên tinh thần "thông thoáng về chính sách, thông suốt về hạ tầng và thông minh về quản trị". Tập trung phát triển theo hướng 1 vùng động lực quốc gia (gồm: TP. Hà Nội và các địa bàn dọc theo trục quốc lộ 5 và quốc lộ 18 qua các tỉnh Bắc Ninh, Hưng Yên, Hải Dương, thành phố Hải Phòng và tỉnh Quảng Ninh), 2 tiểu

vùng (phía bắc sông Hồng và phía nam sông Hồng), 4 cực tăng trưởng (gồm Thủ đô Hà Nội, Bắc Ninh, Quảng Ninh, Hải Phòng), 5 hành lang kinh tế trong nước và kết nối quốc tế (gồm các hành lang kinh tế: (i) Bắc Ninh - Hà Nội - Hà Nam - Ninh Bình; (ii) Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh; (iii) Hà Nội - Thái Nguyên - Bắc Kạn - Cao Bằng; (iv) ven biển Quảng Ninh - Hải Phòng - Thái Bình - Nam Định - Ninh Bình; (v) Điện Biên - Sơn La - Hòa Bình - Hà Nội) với tất cả hình thức kết nối giao thông phát triển bậc nhất cả nước.

Tập trung cơ cấu lại các ngành kinh tế, đổi mới mô hình tăng trưởng theo hướng hiện đại, ưu tiên các ngành, lĩnh vực có thế mạnh. Về công nghiệp, phát triển công nghiệp công nghệ cao, tập trung vào chế biến, chế tạo; ưu tiên công nghiệp cơ điện tử, chip bán dẫn, sản phẩm công nghệ số, trí tuệ nhân tạo, vật liệu mới... Về dịch vụ, phát triển vùng trở thành trung tâm dịch vụ hiện đại theo chuẩn mực quốc tế và đa dạng loại hình dịch vụ; đẩy mạnh phát triển công nghiệp văn hóa, các dịch vụ khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo, giáo dục, đào tạo, y tế... Về nông nghiệp, phát triển kinh tế nông nghiệp hiệu quả, bền vững, sinh thái theo hướng nông nghiệp công nghệ cao, hữu cơ, tuần hoàn gắn với xây dựng nông thôn mới.

Ưu tiên đầu tư các dự án động lực, trọng điểm có tác động trực tiếp đến phát triển KTXH, có tính lan tỏa lớn, có tính kết nối quốc tế, liên vùng; phát triển các nguồn cung và lưới điện, nguồn năng lượng mới, năng lượng tái tạo, hạ tầng thủy lợi.

Các bộ, ngành, địa phương được giao chủ trì khẩn trương hoàn thành thủ tục để đẩy nhanh tiến độ triển khai các dự án vùng và liên vùng như dự án tuyến đường sắt đô thị tuyến số 2, đoạn Nam Thăng Long- Trần Hưng Đạo; các dự án thành phần đầu tư xây dựng đường cao tốc Ninh Bình - Hải Phòng; các dự án tại Cảng hàng không quốc tế Cát Bi; đề xuất các cơ chế, chính sách, gồm cả cơ chế, chính sách đặc thù, báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định.

Thủ tướng Phạm Minh Chính, Chủ tịch Hội đồng điều phối vùng Đồng bằng sông Hồng chủ trì Hội nghị lần thứ tư của Hội đồng. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Tập trung đào tạo phát triển nguồn nhân lực, thu hút nhân tài, thúc đẩy đổi mới, sáng tạo, nghiên cứu, ứng dụng khoa học công nghệ. Phát huy mạnh mẽ các trung tâm khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo; hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo.

Nâng cao hiệu quả quản lý các nguồn tài nguyên và bảo vệ môi trường, bảo tồn đa dạng sinh học, các hệ sinh thái tự nhiên; ứng phó với biến đổi khí hậu.

Chú trọng phát triển văn hóa, xã hội, con người, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc, nâng cao chất lượng cuộc sống, môi trường sống lành mạnh cho người dân; phát triển du lịch, các địa phương, bộ ngành liên quan khẩn trương hoàn thiện hồ sơ đề cử "Yên Tử - Vĩnh Nghiêm - Côn Sơn, Kiếp Bạc" là di sản thế giới.

Đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh; đẩy mạnh xúc tiến đầu tư, chuẩn bị tốt các dự án trọng điểm, quan trọng để thu hút hiệu quả các nhà đầu tư, nhất là các nhà đầu tư chiến lược.

Đẩy mạnh các hoạt động điều phối vùng, cụ thể là triển khai thực hiện có hiệu quả các cơ chế, chính sách đặc thù tại Nghị quyết số 106/2023/QH15 của Quốc hội và các cơ chế, chính sách khác; đẩy mạnh các hoạt động xúc tiến đầu tư, thu hút FDI, nhất là các nhà đầu tư công nghệ; thúc đẩy đầu tư PPP, nhất là

trong phát triển các dự án hạ tầng giao thông của vùng và liên vùng; đẩy mạnh các hoạt động liên kết phát triển đồng bộ hệ thống hạ tầng KT-XH, ưu tiên cho giao thông; đẩy mạnh liên kết các chuỗi đô thị, chuỗi cung ứng, logistics, dịch vụ chất lượng cao; phát huy các miền di sản với mô hình "một cung đường, nhiều điểm đến"; đẩy mạnh chuyển đổi số, chia sẻ cơ sở dữ liệu.

Thủ tướng đề nghị các bộ, ngành, địa phương tiếp tục nghiên cứu, lựa chọn các dự án vùng và có tính chất vùng quan trọng theo các nghị quyết của Bộ Chính trị và theo quy hoạch vùng, tiếp tục ưu tiên nguồn vốn bố trí trong kế hoạch trung hạn 2026-2030, trong đó dành nguồn vốn phù hợp để làm công tác chuẩn bị đầu tư để bố trí trong kế hoạch đầu tư công trung hạn 2026-2030 nhằm rút ngắn thời gian hoàn thiện thủ tục đầu tư và đẩy nhanh tiến độ triển khai các dự án.

PV/chinhphu.vn